

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 206/23

2023 m. gruodžio 21 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-718/21 | *Krajowa Rada Sądownictwa (Tolesnis teisėjo pareigų vykdymas)*

Lenkijos teismų sistema: Aukščiausiojo Teismo Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija nėra pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas

Todėl šios kolegijos pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą pripažintas nepriimtiniu

Atsižvelgiant į visas aplinkybes, susijusias su Lenkijos Aukščiausiojo Teismo Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos teisėjų skyrimu, ši kolegija nėra „teismas“, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę. Dėl šios priežasties Teisingumo Teismas šios kolegijos pateiktų prejudicinių klausimų nenagrinėjo iš esmės.

Lenkijoje teisėjai, norintys toliau eiti pareigas sulaukę pensinio amžiaus, privalo pranešti apie savo pageidavimą Nacionalinei teismų tarybai (toliau – NTT). Bendrosios kompetencijos teismo teisėjas užginčijo NTT nutarimą nutraukti jo prašymo nagrinėjimą. NTT padarė išvadą, kad prašymas pateiktas pasibaigus įstatyme nustatytam terminui. Gavusi šio teisėjo skundą, Lenkijos Aukščiausiojo Teismo Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija (toliau – Išimtinės kontrolės kolegija) kreipėsi į Teisingumo Teismą su prašymu išaiškinti Sąjungos teisėje įtvirtintus teisėjų nepašalinamumo ir nepriklausomumo principus.

Savo sprendime **Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad šiuos klausimus pateikusi kolegija nėra nepriklausomas, nešališkas ir pagal įstatymą įsteigtas teismas**, kaip to reikalaujama pagal Sąjungos teisę. Todėl jis pripažino šiuos klausimus **nepriimtinais**.

Kad prieitų prie šios išvados, Teisingumo Teismas pirmiausia pasirėmė Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimu¹, kuriame jau buvo konstatuota, kad dvi konkrečios Išimtinės kontrolės kolegijos sudėtys nėra pagal įstatymą įsteigtas ir nepriklausomas teismas. Šis sprendimas buvo grindžiamas išvada, kad šių sudėčių kolegijos nariai buvo paskirti į pareigas akivaizdžiai pažeidžiant pagrindines nacionalinės teisės nuostatas, reglamentuojančias teisėjų skyrimo procedūrą.

2017 m. pasikeitus NTT sudėčiai, kilo abejonių dėl jos nepriklausomumo nuo įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios, ir tai turėjo įtakos jos galimybei siūlyti nepriklausomus ir nešališkus kandidatus į Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas. Be to, atitinkamus teisėjus Lenkijos Respublikos Prezidentas paskyrė remdamasis NTT nutarimu, kurio vykdymą jų paskyrimo momentu Lenkijos vyriausiasis administracinis teismas sustabdė, kol bus išnagrinėtas šio nutarimo teisėtumas. Teisingumo Teismas taip pat pabrėžė, kad Lenkijos vyriausiasis administracinis teismas galiausiai panaikino minėtą nutarimą².

Teisingumo Teismas palygino Europos Žmogaus Teisių Teismo ir Lenkijos vyriausiojo administracinio teismo išvadas ir vertinimus su savo jurisprudencija dėl Lenkijos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimo sąlygų. Tuo remdamasis jis padarė išvadą, kad įvairių veiksnių, apibūdinančių klausimus šioje byloje pateikusios kolegijos teisėjų paskyrimą į pareigas, derinys gali sukelti teisės subjektams pagrįstų abejonių dėl šių teisėjų nepriklausomumo ir nešališkumo,

taip pat pakenkti pasitikėjimui, kurį teismai turi kelti teisės subjektams demokratinėje visuomenėje ir teisinėje valstybėje. **Dėl šios priežasties ši kolegija nėra pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas.**

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas ir, prireikus, jo santrauka](#) nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎(+352) 4303 6005.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎(+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ 2021 m. lapkričio 8 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimas *Dolińska-Ficek ir Ozimek prieš Lenkiją* ([CE:ECHR:2021:1108JUD004986819](#)).

² 2021 m. rugsėjo 21 d. Lenkijos vyriausiojo administracinio teismo sprendimas, II GOK 10/18.